

XXXII. Seminář energetiků

Transformace teplotě

Martin Hájek

6. června 2023

hotel Harmonie, Luhačovice

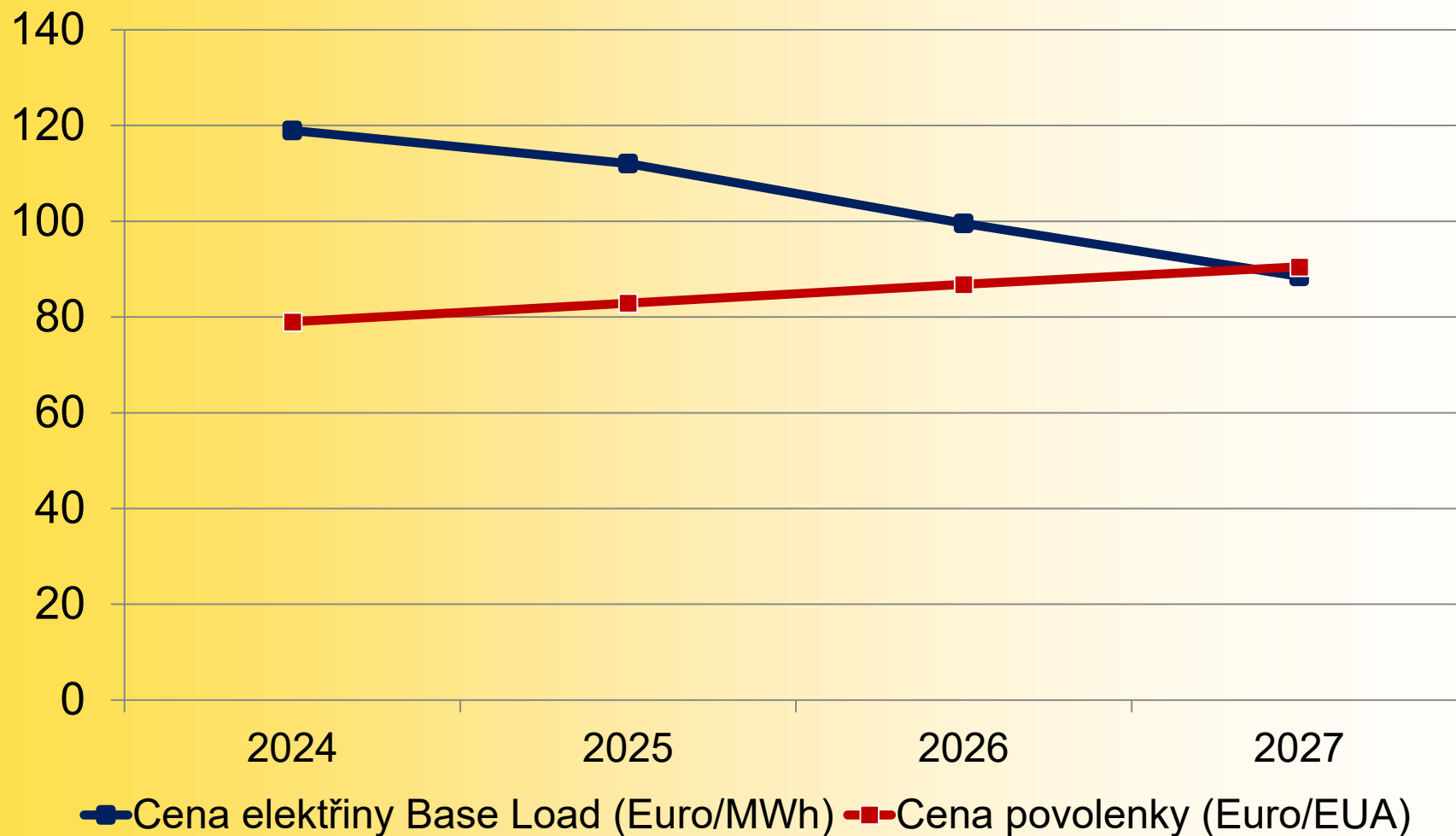
Energetická krize

Z krizových opatření zbývá dořešit:

Prodloužení předcházení stavu nouze v teplárenství do 31.5.2024

Notifikaci programu podpory zákazníků v teplárenství a vypsání výzev – náhrada přechodné transformační podpory tepla, kterou se přes opakovanou osobní intervenci premiéra nepodařilo notifikovat

Perspektiva výrobců elektřiny z uhlí není úplně růžová...

Vytvoření podmínek pro transformaci teplárenství

Energetická krize nám koupila 2 roky času, ale transformace teplárenství musí pokračovat, pokud má přežít.

Nadále platí předpoklad odchodu od uhlí do roku 2030.

Celkové investice do roku 2030 odhadujeme na 180 miliard Kč.

Vytvoření podmínek pro úspěšnou transformaci teplárenství:

1. Přijatelná podoba legislativy EU
2. Zajištění odpovídajících prostředků pro program HEAT
3. Provozní podpora tepla z OZE a elektřiny z vysokoúčinné KVVET
4. Výše přiměřeného zisku reflektující náklad kapitálu a tržní úrokové sazby

Co se (ne)podařilo?

Základní legislativa z balíčku Fit for 55 nedopadla úplně špatně

Revize EU ETS

ETS2 pro zdroje do 20 MW od roku 2027

Přijatelné podmínky Mod. Fondu, podpora plynových zdrojů a ZEVO

Zahrnutí ZEVO do ETS1 nejdříve od 2028, členské státy mohou posunout do roku 2031

Směrnice OZE

Přijatelné podmínky pro energetické využití lesní biomasy

Směrnice o energetické účinnosti

použitelná definice účinného dálkového vytápění do roku 2035 (nové plynové zdroje do roku 2030)

emisní limit vylučující uhlí pro stávající KVET od roku 2034

Co se (ne)podařilo?

Platnost	Při splnění alespoň jedné podmínky se jedná o účinnou soustavu:				
Do 31.12. 2027	50 % z OZE	50 % odpad. tepla		75 % tepla z KVET	50 % z kombinace OZE, odpadního tepla a tepla z KVET
Od 1.1.2028	50 % z OZE	50 % odpad. tepla	50 % z OZE nebo odpad. tepla	80% tepla z vysokoúčinné KVET	50 % z kombinace OZE, odpadního tepla a tepla z vysokoúčinné KVET, z OZE nebo odpadního tepla však nejméně 5 %
Od 1.1.2035	50 % z OZE	50 % odpad. tepla	50 % z OZE nebo odpad. tepla	-	80 % z kombinace OZE, odpadního tepla a tepla z vysokoúčinné KVET, z OZE nebo odpadního tepla však nejm. 35 %
Od 1.1.2040	75 % z OZE	75 % odpad. tepla	75 % z OZE nebo odpad. tepla	-	95 % z kombinace OZE, odpadního tepla a tepla z vysokoúčinné KVET, z OZE nebo odpadního tepla však nejm. 35 %

Co se (ne)podařilo?

Novela Nařízení Komise (EU) č. 651/2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem (GBER)

Schváleno Komisí, mělo by vyjít v nejbližších dnech, aplikace na stávající schémata do 6 měsíců, **zvýšení max. podpory pro dálkové vytápění na 50M Euro**

Článek 46 věnován podpoře dálkového vytápění a chlazení:

Snížení základní intenzity podpory ze 45 na 30 %

Zákaz podpory výroben na fosilní paliva s výjimkou **zemního plynu – podmíněno souladem se sekci 4.30 Delegovaného nařízení (EU) 2022/1214** (doplňkové nařízení k taxonomii) – jedna z podmínek zní:

Pokud činnost probíhá na území členského státu, v němž je využíváno k výrobě energie uhlí, zavázal se tento členský stát k postupnému ukončení využívání výroby energie z uhlí a oznámil to ve svém integrovaném vnitrostátním plánu v oblasti energetiky a klimatu uvedeném v článku 3 nařízení (EU) 2018/1999 nebo v jiném nástroji.

Co se (ne) podařilo

Novela stavebního zákona (č. 152/2023 Sb.)

§ 160

(2) Stavebník je v případě stavby, zařízení nebo terénní úpravy podléhající povolení podle tohoto zákona povinen

h) při výstavbě, nejpozději k žádosti o vydání kolaudačního rozhodnutí, **pokud jiný právní předpis³⁷⁾ nestanoví jinak**, opatřit průkaz energetické náročnosti budovy, je-li vyžadován jiným právním předpisem³⁷⁾.

³⁷⁾ Zákon č. 406/2000 Sb.

§ 7

(9) Změna způsobu vytápění budovy připojené na soustavu zásobování tepelnou energií může být provedena pouze na základě povolení podle stavebního zákona a za podmínky, že nedojde ke zvýšení hodnot ukazatele energetické náročnosti budovy celkové dodané energie nebo primární energie z neobnovitelných zdrojů energie; to neplatí, pokud stávající způsob vytápění není možné nadále využívat. Splnění podmínky podle věty předchozí **dokládá stavebník průkazem energetické náročnosti budov k žádosti o povolení.**

Co se (ne)podařilo?

Novela stavebního zákona (č. 152/2023 Sb.)

Příloha č. 3 – vyhrazené stavby – povoluje DESÚ

V příloze č. 3 se na konci písmene n) tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena o) a p), která znějí:

„o) výrobná z obnovitelných zdrojů energie s výjimkou vodních děl, a to

1. výrobná elektřiny využívající energii slunečního záření s celkovým instalovaným elektrickým výkonem výrobní elektřiny nad 5 MW,
2. výrobná elektřiny s celkovým instalovaným elektrickým výkonem nad 1 MW, nejde-li o výrobní elektřinu podle bodu 1,
3. výrobná tepla z obnovitelných zdrojů energie s celkovým instalovaným tepelným příkonem výrobní tepla nad 10 MW,
4. zařízení na energetické využívání odpadů,

p) stavby a zařízení rozvodného tepelného zařízení o dimenzi potrubí DN 300 a více.“

Co se (ne)podařilo?

Podpora tepla z OZE

Získána notifikace podpory tepla z OZE u Evropské komise na 3 roky

Modernizační fond

Navýšení prostředků pro program HEAT na 87,5 miliardy Kč.
Schváleny dotace na projekty přes 40 mld. Kč

Zrušení zeleného bonusu na KVET ve výrobnách nad 5 MW

Přestože ERÚ tvrdil, že podpora je fixní, tak ji pro rok 2023 nastavil na nulu. Bude obnovena pro příští rok?

Co je třeba dokončit?

Směrnice Rady (EU) 2022/542, kterou se mění směrnice 2006/112/ES a (EU) 2020/285, pokud jde o sazby daně z přidané hodnoty

Nové znění bodu 22) v příloze III směrnice:

22) dodání elektřiny, **dálkového vytápění a dálkového chlazení** a bioplynu vyrobeného ze surovin uvedených v příloze IX části A směrnice Evropského parlamentu a Rady 2018/2001 (*); dodání a instalace vysoce účinných systémů vytápění s nízkými emisemi, které splňují referenční hodnoty emisí (částic) stanovené v příloze V nařízení Komise (EU) 2015/1189 (**) a v příloze V nařízení Komise (EU) 2015/1185 (***) a které obdržely energetický štítek EU prokazující splnění kritéria uvedeného v čl. 7 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1369 (****), a do 1. ledna 2030 dodání zemního plynu a palivového dřeva;

Co je třeba dokončit?

Připomínka k návrhu zákona o konsolidaci veřejných rozpočtů – novela zákona o DPH (část třicátá třetí, čl. LV)

§ 47

Sazby daně u zdanitelného plnění

(3) U zboží se uplatňuje základní sazba daně, pokud zákon nestanoví jinak. U zboží uvedeného v příloze č. 3 a tepla a nebo chladu dodaného ze soustavy zásobování tepelnou energií se uplatňuje první snížená sazba daně. ~~U zboží uvedeného v příloze č. 3a, tepla a chladu se uplatňuje druhá snížená sazba daně.~~

Co je třeba dokončit?

Novela energetického zákona (Lex OZE II)

- projednávání v LRV

Novela zákona o ochraně ovzduší

- ukončené MPŘ
- navrhujeme nízkoemisní zóny pro stacionární spalovací zdroje

Novela zákona o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů

- v MPŘ do 23.6.2023
- MŽP navrhuje aby veškeré příjmy z dražeb povolenek (po odečtení výdajů na administraci a příspěvků mezinárodním organizacím) byly příjmem SFŽP a určeny pro Modernizační fond

Transpoziční novela energetické legislativy

Co je třeba dokončit?

Podpora KVET a tepla z OZE

- Notifikace podpory KVET a vypsání aukcí
- Novelizace vyhlášky o technicko ekonomických parametrech (cena biomasy, měrné investice)

Modernizační fond

- Schválení redesignu Modernizačního fondu vládou včetně navýšení prostředků
- Snaha o prodloužení výzvy 1/2022 do 15. září 2023
- Vypsání nových výzev programu HEAT

Výše přiměřeného zisku v teplárenství

- Současná výše neodpovídá tržním úrokovým sazbám a bude podvazovat nutné investice do transformace tepláren

Reforma tarifů za distribuci pro výrobce elektřiny

Návrh cenového rozhodnutí:

Maximální platba ceny za maximální odebraný výkon za předávací místo výroby elektřiny splňující podmínky podle § 53 vyhlášky o Pravidlech trhu s elektřinou je stanovena postupem podle přílohy č. 16.

Vyhláška o pravidlech trhu s elektřinou - § 53

(1) Pro účely této vyhlášky se za výrobce elektřiny s omezením maximální platby ceny za maximální odebraný výkon považuje pro kalendářní měsíc výrobce elektřiny, jehož posuzovaná výroba elektřiny je připojena do přenosové nebo distribuční soustavy a který zároveň:

- a) alespoň osmdesát procent ročního množství elektřiny vyrobené v jím provozované výrobně elektřiny, sníženého o technologickou vlastní spotřebu elektřiny, dodává do přenosové nebo distribuční soustavy,
- b) měsíční dodávka elektřiny do přenosové soustavy nebo do distribuční soustavy tvoří v objemu alespoň **čtyřicet procent** z maximální teoretické dodávky elektřiny stanovené na základě instalovaného výkonu výroby vztahujícímu se k synchronnímu generátoru a počtu hodin v kalendářním měsíci,
- c) vyrábí elektřinu pomocí synchronního generátoru.

Reforma tarifů za distribuci pro výrobce elektřiny

Maximální platba ceny za maximální odebraný výkon za předávací místo výroby elektřiny podle § 53 vyhlášky o Pravidlech trhu s elektřinou se za zúčtovací období stanoví jako:

$$Platba_{max} = Platba_{st} \times \left(1 - \min \left(1; \frac{\text{Instalovaný výkon výroby} \times \text{Koeficient TVS}}{\text{Maximální čtvrt hodinový odebraný elektrický výkon}} \right) \right),$$

kde

Platba_{st} [Kč] je platba ceny za maximální odebraný výkon za standardní předávací místo za zúčtovací období

Instalovaný výkon výroby [MW] je součet hodnot instalovaných výkonů výroben elektřiny vztahujícím se k synchronním generátorům podle § 53 odst. 1 písm. c) vyhlášky o Pravidlech trhu s elektřinou v daném předávacím místě k poslednímu dni zúčtovacího období,

Koeficient TVS [%] koeficient obvyklého podílu TVS na celkové výrobě elektřiny daného typu výroby v hodnotě:

Parní:	0,092,
Paroplynové:	0,014,
Plynové a spalovací:	0,059,

Národní klimaticko-energetický plán

Cíle jsou dány, stačí jen vymyslet, jak je splnit

Národní klimaticko-energetický plán bude klíčovým závazným dokumentem, jehož plnění bude vyhodnocovat Evropská komise

Původní termín odevzdání na konci června je třeba odložit a věnovat přípravě odpovídající čas a zdroje

Je třeba vést politickou diskusi zejména o naplnění cíle snížení emisí v sektorech mimo ETS o 26 % ve srovnání s rokem 2005

– pokles emisí oproti roku 2021 o 15 milionů tun CO₂ekv.

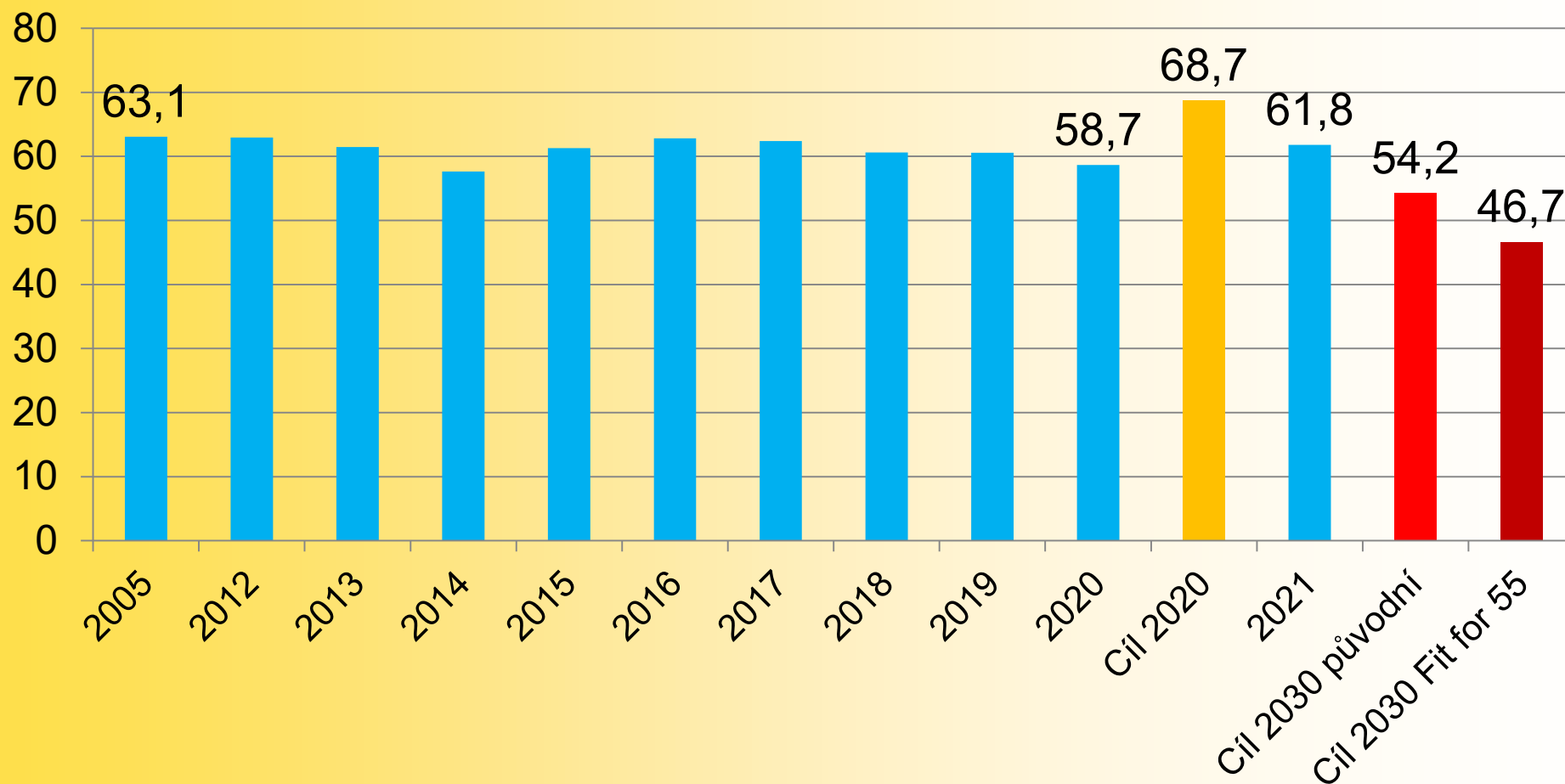
- pro srovnání emise celé silniční dopravy cca 17 milionů tun
- ETS2 od roku 2027 nebude zdaleka stačit ke splnění cíle

Nový SEK má smysl připravit až po projednání NKEP s Evropskou komisí a tato vláda už ho těžko stihne dokončit.

Cíl snížení emisí ze sektorů mimo ETS o 26 % do roku 2030

Emise GHG (Mt CO2 ekv.)

-15 mio tun

Studie potenciálu nízkoteplotní zdrojů v dálkovém vytápění

Grant European Climate Foundation

Hlavní cíle:

Zhodnocení technického a ekonomického potenciálu pro nízkoteplotní zdroje tepla o OZE a odpadního tepla

Stanovit klíčové podmínky pro využití potenciálu nízkoteplotních zdrojů v dálkovém vytápění

Navrhnout legislativní změny a schéma podpory pro nízkoteplotní zdroje tepla

Komunikace výstupů projektu